DIA INTERNACIONAL DEL PATRIMONI AUDIOVISUAL

27 / 10 / 2007

PATRIMONI AUDIOVISUAL

FOTOGRAFIA

Foto LUX

El proper dia 27 *d'octubre* ha estat declarat per la **UNESCO** el dia **Internacional del Patrimoni Audiovisual**. Per aquest motiu tindran lloc a tot el món conferències, concerts i activitats diverses destinades a sensibilitzar i fomentar tota mena d'iniciatives que posin de manifest la importància de preservar tots els materials que formen part del patrimoni audiovisual: fotografies, pel·lícules, vídeos…

Des de Canadà a les Filipines, passant pels Estats Units, Noruega, Finlàndia, el Regne Unit, Escòcia, França, Croàcia i Tailàndia, es pretén generar consciència de la importància cultural del patrimoni audiovisual i alhora, posar de manifest la seva gran vulnerabilitat.

Al nostre país, la ciutat de Girona també s'ha afegit a aquesta iniciativa gràcies a la participació del CRDI Centre de Recerca i Difusió de la Imatge de l'ajuntament de la ciutat i del Museu del Cinema, vinculat al mateix ajuntament. Ambdós organismes s'ocupen de gestionar, mantenir i conservar tot el patrimoni audiovisual de la ciutat.

Des d'aquestes entitats es difondran dos desplegables que pretenen homenatjar el cinema d'una banda, i la fotografia, de l'altra.

Mentre que l'un fa un repàs cronològic als antecedents del cinema, l'altre està dedicat a l'evolució tècnica de la fotografia . En aquest cas, es donen a conèixer les dates més significatives en aquest terreny, amb algunes referències al què passava a Girona a nivell fotogràfic en el mateix moment, i amb imatges de la ciutat que evidencien la seva evolució: des d'un aiguafort fet a partir de daguerreotip fins a una fotografia realitzada aquest mateix any 2007. Tot i que la selecció de les imatges s'ha realitzat des del punt de vista tècnic, segons els diferents mètodes de reproducció, el cert és que, mitjançant retrats, paisatge urbà i vida al carrer, ens mostren un retrat sociològic i documental de la Girona de l'últim segle.

Aiguafort fet a partir de daguerreotip, 1842 Ramon Alabern

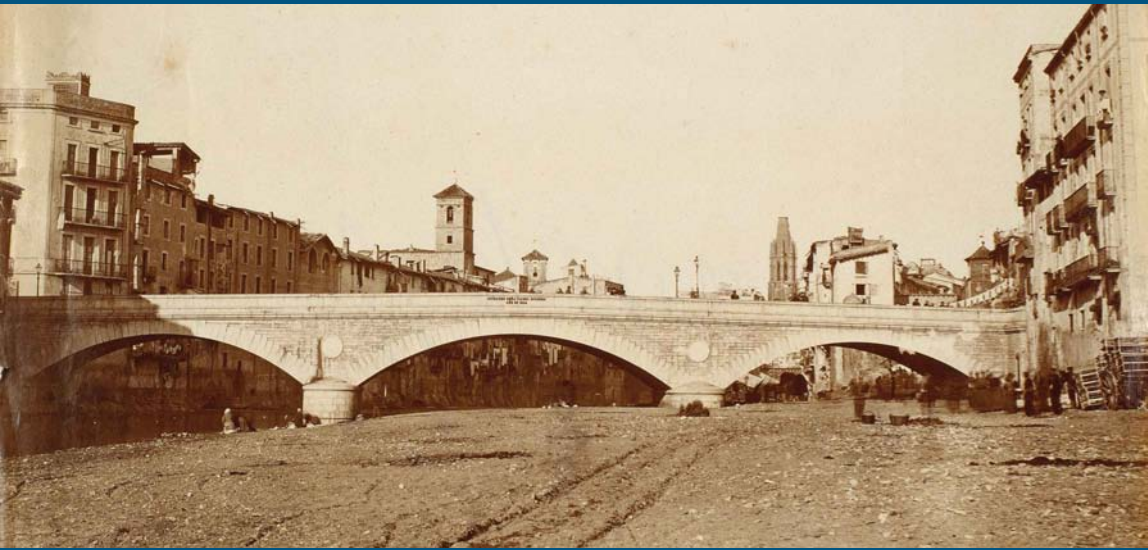

Paper a l'albúmina, 1867

José Martínez Sánchez

Paper a l'albúmina, 1867

Amís Unal

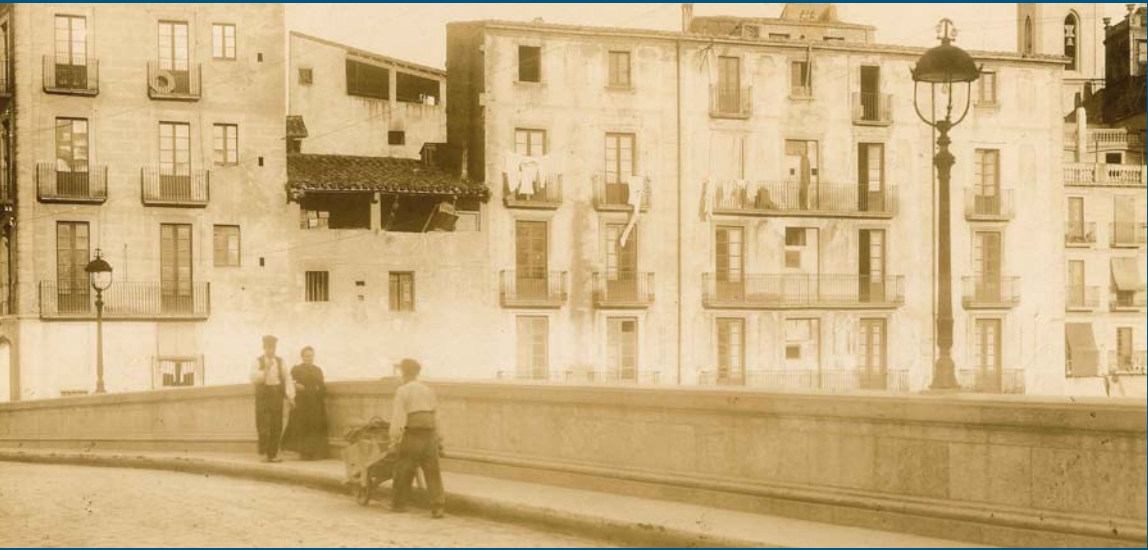

Aristotip a la gelatina, 1900

Amadeu Mauri

Col·lotípia, 1920-1930

Fototípia Thomas

Gelatina DOP, 1960 Josep Buil

Autocrom estereoscòpic, 1923 Joan Masó

Quatricomia, 1970-1975 **Autor desconegut**

Còpia cromogènia, 2007 JM. Oliveras

Per a més informació podeu adreçar-vos:

CRDI, Placeta Institut Vell, 1 17004 Girona
crdi@ajgirona.org - www.ajuntament.gi/sgdap

Museu del Cinema, c/Sèquia, 1 17001 Girona,
museu_cinema@ajgirona.org – www.museudelcinema.org

Ajuntament de Girona

CRDI
CENTRE DE RECERCA
I DIFUSIÓ DE LA IMATGE

Museu del Cinema
Col·lecció Tomàs Mallol

ICA

1826 Joseph Nicéphore Niépce obté la primera fotografia "Punt de vista des de la finestra de Gras" amb la tècnica de l'heliografia.

1839 Presentació a Paris del daguerreotip, de Luis Jacques Mandé Daguerre.

1839 El diputat gironí Joan Maria Pou i Camps realitza el primer daguerreotip a Madrid.

El banyolí Joaquim Hysern tradueix el llibret de Daguerre, obra finançada per Joan Maria Pou i Camps.

Daguerreotip

1840 John Herschel, descobridor del fixador el 1819, inventa el cianotip, còpia en paper feta amb sals de ferro. Utilitzat entre 1880-1939.

1841 William Henry Fox Talbot patenta el calotip, negatiu sobre paper.

1842 Publicació dels dos primers daguerreotips que es coneixen de Girona, atribuïts a Ramon Alabern, dins l'obra de Pi i Margall *España obra pintoresca*, amb aiguaforts d'Antoni Roca.

1849 Maria Senges, s'instal·la a Girona per a fer retrats al daguerreotip i ensenyar-ne la tècnica.

1850 Paper a l'albúmina, positiu característic del segle XIX. Abel Niépce de Saint-Victor i Louis Désiré Blanquart-Évrard.

1850 L'Institut Provincial adquireix un equipament complet per a la realització de daguerreotips a la casa Lerebours de Paris.

Calotip. Calvert R. Jones

Cromotipia (carbó)

1851 Colodió humit, negatiu per excel·lència fins a 1880. Frederick Scott Archer.

1854 Disdèri patenta el format *carte de visite*.

James Ambrosse Cutting patenta l'ambrotip.

1855 Col·lotípia, procediment fotomecànic. Alphonse-Louis Poitevin.

Còpies al carbó, procediment pigmentari. Alphonse-Louis Poitevin.

1856 Adolphe Alexandre Martin descobreix el ferrotip, patentat per Hamilton Smith.

1861 Ramon Masaguer i Vidal obra la primera galeria fotogràfica a Girona, a la plaça Sant Agustí.

1861 Sir James Clerck Maxwell aconsegueix la primera fotografia en color per separació de negatius que posteriorment projectava amb filtres RGB.

1865 Woodburytipia. W. B. Woodbury.

1867 Amís Unal i Tomàs Marca obren galeria a la plaça Sant Agustí.

Primera fotografia exterior conservada, de José Martínez Sánchez i publicada per Jean Laurent.

Retrat d'Amis Unal dels supervivents de la Guerra del Francès. Primer retrat d'estudi conservat.

Càmera d'estudi

1871 Maddox inventa la placa seca, amb una emulsió de gelatina i bromur de plata.

1872 Louis Ducos du Hauron aconsegueix la primera fotografia en color pel mètode substractiu.
Eadweard Muybridge experimenta amb la fotografia d'objectes en moviment.

1876 Heribert Mariezcurrena (Girona, 1846) funda la "Sociedad Heliográfica Española".

1877 Joan Martí realitza l'àlbum Bellezas de Gerona amb còpies al carbó.
Amís Unal s'instal·la definitivament a Girona. La nissaga Unal mantindrà galeria fins el 1983.

1879 Fotogravat, procediment fotomecànic. Karl Klic.

1880 Aristotip al colodió, còpia d'ennegriment directe. Simpson, Liesegang i Obernetter.
Platinotip. William Willis i Alfred Clements.
Mitja tinta, procediment fotomecànic d'ampli ús.

1882 Aristotip a la gelatina, còpia d'ennegriment directe. William Abney.
S'inicia la fabricació de plaques ortocromàtiques.

Cronofotografia E. Muybridge

1885 Gelatina DOP, paper de revelat al gelatinobromur de plata. Peter Mawdsley.

1888 Neix la firma Kodak i la primera càmera d'aquesta marca, carregada amb una pel·lícula per a 100 exposicions i al preu de 25 $.

1889 Pel·lícula de nitrat de cel·lulosa en placa rígida.

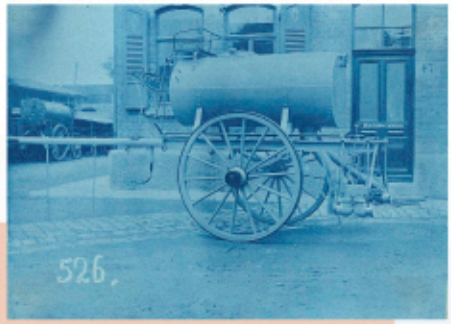

Canotip

1900 Amadeu Mauri edita el llibre *Fotografías de la ciudad de Gerona y sus alrededores.*

1901 Publicació del *Manual de fotografia* d'Artur Girbal.
Primer manual de fotografia escrit en català.
Primera fotografia conservada de Valentí Fargnoli (1855-1944).

1906 Apareix la primera placa pancromàtica, sensible a tots els colors de l'espectre.

1907 Els germans Lumière patenten l'autocrom, primera fotografia comercial en color.

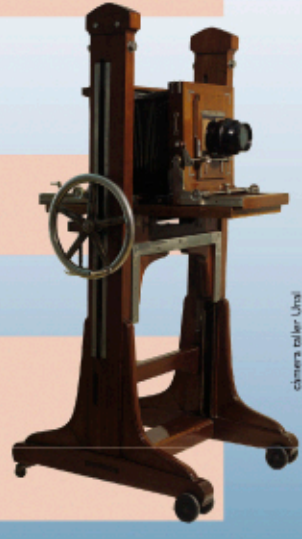
càmera taller Unal

1915 Llucià Roisin inicia l'edició de postals a Barcelona.
Moltes corresponen a les comarques i a la ciutat de Girona.

1923 Pel·lícula de diacetat de cel·lulosa.

1923 Primeres fotografies en color de Girona. Autocroms fets per Joan Masó.
Obra la galeria Foto Lux, de Pereferrer i Barber, a la plaça de l'Oli.

1933 El fotògraf austríac Màrius de Bucovich exposa i realitza un treball per encàrrec a Girona.

1935 Primera pel·lícula de color moderna, Kodachrome.

1940 A finals dels 40 Narcís Sans obre galeria fotogràfica al carrer Ciutadans.

Autocrom, Joan Masó

1948 Sorgeix la fotografia instantània b/n amb la Polaroid.

1951 Fundació de l'AFIC (Associació Fotogràfica i Cinematogràfica de Girona i Província).

1957 Primera càmara réflex, a càrrec d'Asahi Pentax.

1969 Pel·lícula de poliéster.

1969 Disseny de l'estructura bàsica del primer CCD, inici de la fotografia digital.

1972 Surt al mercat el paper RC.

Bromoli

1975 Josep Buil guanya el premi "García de Saez", de periodisme gràfic internacional. Finalitza l'edició de postals de Girona de J. Franquet. L'activitat havia començat amb cartes de visite, després fotogravats i finalment col·lotípies.

1981 Primera càmera digital, la Sony Mavica.

1982 Creació de l'Arxiu d'Imatges de l'Ajuntament de Girona (AIAG).

Colodió mat virat a l'or - platí

1986 Creació del format TIFF per la Aldus Corporation, posteriorment passaria a Adobe.

Càmera Rolleiflex

1990 Programa d'edició d'imatge Photoshop 1, a càrrec d'Adobe.

1992 Es reconeix el format JPEG com a estàndard, ISO 10.918-1.

Dipòsits climatitzats del CRDI

Biblioteca de la Imagen, manual

1993 Creació de l'Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet (AIEMB). Diputació de Girona.

1997 Creació del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI). Ajuntament de Girona.

1999 Inauguració dels primer dipòsits climatitzats per a la conservació del patrimoni fotogràfic de la ciutat, al CRDI.

2000 Es reconeix el format JPEG2000 com a estàndard, ISO/IEC 15444-1.

Càmera digital

2000 Publicació del llibre Girona. Les imatges del segle.
Inici de la col·lecció *Biblioteca de la Imagen*.

2005 Kodak deixa de fabricar paper fotogràfic en blanc i negre.

2005 Coorganització, des del CRDI, del primer postgrau de gestió de documents fotogràfics.

2007 Primera celebració del dia Internacional del Patrimoni Audiovisual, el 27 d'octubre.

2007 Dotació d'infraestructures i metodologia per a la gestió de l'Arxiu Fotogràfic Digital, al CRDI.

2008 Desenes jornades Imatge i Recerca, de celebració biennal (1990-2008).